بنام خدا

فرم حرفه‌ای و عملیاتی ارزیابی ریسک قبل و بعد از تعلیق (توقف) عملیات در جستجو و نجات (به‌ویژه در سازه‌های فروریخته ناشی از انفجار)

این فرم به‌گونه‌ای تنظیم شده که هم در میدان (Field) و هم در آموزش قابل استفاده باشد.

شهریارمزیدآبادی

مدرس امداد و نجات

فرم ارزیابی ریسک عملیات (قبل و بعد از توقف) – درس چهل و هشت

بخش ۱: اطلاعات عمومی

- نام حادثه: .....
- نوع حادثه: ☐ انفجار ☐ زلزله ☐ ترکیبی ☐ سایر
- محل: .....
- تاریخ/زمان: .....
- نام فرمانده صحنه (IC): .....
- افسر ایمنی (Safety Officer): .....

بخش ۲: ارزیابی ریسک قبل از توقف (Pre-Suspension Risk Assessment)

۲.۱ شناسایی خطرات

ردیف	نوع خطر	شرح وضعیت	شدت (۱–۵)	احتمال (۱–۵)	سطح ریسک
1	ناپایداری سازه				
2	ریزش ثانویه				
3	آتش/انفجار				
4	برق‌گرفتگی				
5	مواد خطرناک (CBRN)				
6	کمبود اکسیژن				
7	شرایط محیطی				
8	خستگی نیروها				

محاسبه سطح ریسک:

ریسک = شدت × احتمال

- ۱–۵: کم
- ۶–۱۰: متوسط
- ۱۱–۲۵: بالا (نیاز به اقدام فوری)

۲.۲ شاخص‌های هشدار توقف

☐ صدای ترک یا جابجایی سازه

☐ مشاهده مواد منفجره یا شیء مشکوک

☐ نشت گاز یا بوی غیرعادی

☐ کاهش اکسیژن / هشدار دستگاه‌ها

☐ آتش یا دود

☐ پس‌لرزه یا لرزش

☐ خستگی شدید نیروها

☐ سایر: .....

۲.۳ تصمیم‌گیری

- سطح ریسک کلی: ☐ کم ☐ متوسط ☐ بالا
- تصمیم:
  - ☐ ادامه عملیات
  - ☐ محدودسازی
  - ☐ **تعلیق عملیات (STOP)**
- دلیل تصمیم: .....
- **بخش ۳: اقدامات هنگام توقف (Suspension Actions)**

اجرای توقف

- زمان اعلام: .....
- نحوه اعلام: ☐ رادیو ☐ سوت ☐ آژیر

تخلیه نیروها

- تعداد کل نیروها: .....
- تعداد خارج شده: .....
- مفقود: ☐ ندارد ☐ دارد (توضیح: .....)

ایمن‌سازی صحنه

☐ قطع برق

☐ قطع گاز

☐ تعیین محدوده خطر

☐ استقرار نگهبانی

بخش ۴: ارزیابی ریسک بعد از توقف (Post-Suspension Assessment)

۴.۱ ارزیابی مجدد خطرات

ردیف	نوع خطر	وضعیت جدید	شدت	احتمال	سطح ریسک
1	سازه				
2	انفجار				
3	HAZMAT				
4	محیط				

۴.۲ اقدامات اصلاحی انجام‌شده

☐ شمع‌گذاری

☐ تهویه

☐ حذف مواد خطرناک

☐ حضور تیم تخصصی (EOD / HAZMAT)

☐ استراحت نیروها

☐ سایر: .....

بخش ۵: تصمیم نهایی برای ادامه عملیات

- وضعیت ریسک: ☐ قابل قبول ☐ غیرقابل قبول

تصمیم:

- ☐ ازسرگیری عملیات
- ☐ ادامه با محدودیت
- ☐ توقف کامل

شرایط ازسرگیری:

.....

بخش ۶: تأیید و امضاء

- فرمانده صحنه: ..... امضاء: .....
- افسر ایمنی: ..... امضاء: .....
- زمان تصمیم: .....

نکات کاربردی فرم

- باید در **کمتر از ۵ دقیقه** قابل تکمیل باشد
- توسط **Safety Officer** هدایت شود

- در هر توقف یا تغییر وضعیت، مجدداً تکمیل گردد
- مبنای تصمیم‌گیری و مستندسازی قانونی است

مثال کاربردی

وضعیت:

در حین عملیات، صدای ترک و بوی گاز

فرم:

- شدت: ۵
- احتمال: ۴

⟶ ریسک = ۲۰ (بالا)

تصمیم:

تعلیق عملیات

✓ قطع گاز

✓ تخلیه نیروها

بعد از اصلاح:

- ریسک کاهش به ۸ (متوسط)

نتیجه:

✓ ادامه عملیات با محدودیت

جمع‌بندی

این فرم کمک می‌کند:

- تصمیم‌گیری **سریع، منطقی و مستند** باشد
- از تصمیمات احساسی جلوگیری شود
- ایمنی نیروها در اولویت بماند